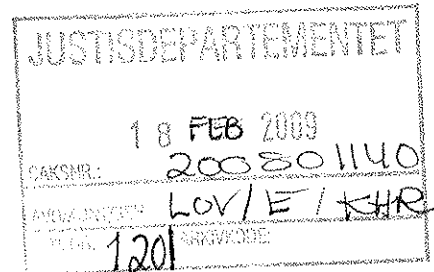

Røyrvik kommune
Helse- og omsorgsavdelingen

Det Kongelige Justis- og Politidepartement
Postboks 8005 Dep

0030 OSLO

Vår ref:
08/240-8-LKR

L.nr.
387/09

Arkiv:
033 & 13

Deres ref:

Dato:
17.02.2009

MELDING OM POLITISK VEDTAK - NOU 2007: 13 DEN NYE SAMERETTEN - HØRING

Formannskap har i møte den 10.02.2009 behandlet sak 16/09 og fattet slikt vedtak:

Forslag til uttalelse fra Magnar Namsvatn:

Med bakgrunnen i Samerettsutvalgets folkerettslige opprinnelse og mandat er det en meget viktig konstatering at konklusjonene etter flere års mangfoldig og grundig arbeid har sterk flertallsforankring, og at de kompromiss- eller konsensusforslag som har fått gjennomslag har sterk støtte også fra samisk hold. Røyrvik kommunes vil derfor generelt støtte flertallets forslag med følgende presiseringer og merknader:

1. Når det gjelder forvaltningen av grunnbokshjemmelen for statsgrunn i Nord-Norge og statsallmenninger i Sør-Norge, oppfattes dette som et underordnet forhold som en i det store perspektivet bør kunne ta seg nødvendig tid til å avklare. Dette taler for at en kan ta den tid som behøves for å ta stilling til hvilket organ som skal ha grunnbokshjemmelen i Sør-Norge. Det er mer vesentlig hvordan organet settes sammen og styres, og hvilket mandat det får. Det er dessuten meget vesentlig punkt å få stadfestet at Hålogalandsallmenningens grunn, så vel som statsallmenning i Sør-Norge, som hovedregel ikke skal kunne avhendes, det vil si selges/privatiseres. Dette vil bidra til fortsatt å sikre tradisjonelle bruksretter mot å bli redusert eller overført til andre uavhengig av hvem som har grunnbokshjemmelen. En slik fortsatt trygghet for allmenningsrettens vern vil være meget viktig å få fastslått, og spørsmålet er også viktig for debatten om hvem som kan ha grunnbokshjemmelen, jfr. Statskogs evt. fortsatte rolle i Sør-Norge.

Utvalget har kommet frem til gode og balanserte løsninger og mener hovedprinsippene i flertallsmodellen er fornuftige. Det må legges stor vekt på den brede enighet som er oppnådd gjennom utvalgets grundige arbeid gjennom 6 år. Vi anser at det skal mye til for å overprøve utvalgets kompetanse i forhold til valg av løsninger. Vi vil advare mot å trekke enkeltelementer ut av modellen da dette kan forrykke den balanse som er oppnådd i en modell der alt har en sammenheng..

2. Røyrvik kommune støtter forslag til lov om kartlegging og anerkjennelse av rettigheter til grunn og naturressurser fra og med Troms og sørover. En oppfatter dette som en naturlig oppfølging av de forpliktelser Norge har anerkjent ved ratifiseringen av ILO-konvensjon nr 169 og FNs konvensjon om

Postadresse: Sentralbord: 74 33 63 00
Helse- og omsorgsavdelingen Telefaks: 74336301
7898 Limingen Saksbehandler tlf: 74336341
E-post: postmottak@royrvik.kommune.no
www.royrvik.kommune.no

Postgiro: 7874.05.95244
Bankgiro: 4448.10.01606
Postgiro for skatt: 7855.05.17395
Org. nr: NO 964 982 120

sivile og politiske rettigheter. Samerettsutvalgets utredninger godtgjør etter vårt syn at det er mye som tyder på at denne kartleggingen vil avdekke forhold som vil endre synet på de rettigheter til grunn og naturressurser som tilligger den samiske befolkningen, og som ikke har vært tilstrekkelig hensyn tatt i dagens forvaltning og rettsorden. Røyrvik kommune imøteser en slik utvikling for å jamstille den samiske befolkningens rettigheter. Videre ser en på dette som en naturlig utvikling av den kunnskapsoppbygging og de lovendringer og rettskraftige avgjørelser som har funnet sted i Norge etter at Samerettsutvalget begynte sitt arbeid tidlig på 1980-tallet.

Når det gjelder forvaltningen av grunnbokshjemmelen for statsgrunn i Nord-Norge og statsallmenninger i Sør-Norge, oppfattes dette som et underordnet forhold som en i det store perspektivet bør kunne ta seg nødvendig tid til å avklare. Dette taler for at en kan ta den tid som behøves for å ta stilling til hvilket organ som skal ha grunnbokshjemmelen i Sør-Norge. Det er mer vesentlig hvordan organet settes sammen og styres, og hvilket mandat det får. Det er dessuten meget vesentlig punkt å få stadfestet at Hålogalandsallmenningens grunn, så vel som statsallmenning i Sør-Norge, som hovedregel ikke skal kunne avhendes, det vil si selges/privatiseres. Dette vil bidra til fortsatt å sikre tradisjonelle bruksretter mot å bli redusert eller overført til andre uavhengig av hvem som har grunnbokshjemmelen. En slik fortsatt trygghet for allmenningsrettens vern vil være meget viktig å få fastslått, og spørsmålet er også viktig for debatten om hvem som kan ha grunnbokshjemmelen, jfr. Statskogs evt. fortsatte rolle i Sør-Norge.

3. Et annet vesentlig punkt i flertallets innstilling er at en forutsetter tilbakeføring av festeinntekter og andre grunneierinntekter til de lokalsamfunn hvor inntektene er generert, etter dekning av utgifter til egen drift. Dette er et mål som støttes fullt ut.

Røyrvik kommune støtter utvalgets forslag om ordninger for kartlegging og anerkjennelse av eksisterende rettigheter til grunn og naturressurser i tradisjonelle reindriftsområder. Dog bør dette skje på en måte hvor det ikke skapes unødvendige motsetninger og konflikter.

4. Røyrvik kommune støtter også forslaget om at det kan pålegges kontaktmøter mellom fjellstyrene og reindriftens områdestyrer (ny § 10 a), at reindriftens representasjon ikke som i dag skal erstatte jordbrukets representasjon, men at begge grupper skal ha to styremedlemmer hver. Dette vil sikre en reell jamstilling av representasjon, og får som konsekvens at antall styremedlemmer i de aktuelle fjellstyrene utvides fra fem til sju. En ser det også som naturlig at det inntas en prinsippbestemmelse i fjellova § 1 siste ledd som fastslår at retten til samisk reindrift, i områder der slik reindrift har vært drevet fra gammelt av, er en selvstendig bruksrett i statsallmenningene på linje med andre bruksrettigheter med grunnlag i alders tids bruk. Videre støttes forslaget om å styrke og jamstille den samiske innflytelse på statens grunneierdisposisjoner i statsallmenningene og på annen aktuell statsgrunn i Sør-Norge, ved at ett av medlemmene i Statskog SFs styre oppnevnes etter forslag fra sametinget og at foretakets vedtekter tilpasses dette.

Et annet vesentlig punkt i flertallets innstilling er at en forutsetter tilbakeføring av festeinntekter og andre grunneierinntekter til de lokalsamfunn hvor inntektene er generert, etter dekning av utgifter til egen drift. Dette er et mål som støttes fullt ut.

5. Det er Røyrvik kommunes syn på at Samerettsutvalget ved sine forslag har oppfylt Norges folkerettslige forpliktelser mht konsultasjon og deltakelse. Imidlertid støtter kommunen USS syn på at Utvalget med visse forslag går lenger enn disse forpliktelsene tilsier, og med enkelte forslag går for langt i å tilgodese de samiske interesser til fortregelse for andre legitime interesser. Det gjelder følgende forslag:

Røyrvik kommune støtter også forslaget om at det kan pålegges kontaktmøter mellom fjellstyrene og reindriftens områdestyrer (ny § 10 a), at reindriftens representasjon ikke som i dag skal erstatte jordbrukets representasjon, men at begge grupper skal ha to styremedlemmer hver. Dette vil sikre en reell jamstilling av representasjon, og får som konsekvens at antall styremedlemmer i de aktuelle fjellstyrene utvides fra fem til sju. En ser det også som naturlig at det inntas en prinsippbestemmelse i fjellova § 1 siste ledd som fastslår at retten til samisk reindrift, i områder der slik reindrift har vært drevet fra gammelt av, er en selvstendig bruksrett i statsallmenningene på linje med andre

bruksrettigheter med grunnlag i alders tids bruk. Videre støttes forslaget om å styrke og jamstille den samiske innflytelse på statens grunneierdisposisjoner i statsallmenningene og på annen aktuell statsgrunn i Sør-Norge, ved at ett av medlemmene i Statskog SFs styre oppnevnes etter forslag fra sametinget og at foretakets vedtekter tilpasses dette.

6. Det er Røyrvik kommunes syn på at Samerettsutvalget ved sine forslag har oppfylt Norges folkerettslige forpliktelser mht konsultasjon og deltakelse. Imidlertid støtter kommunen USS syn på at Utvalget med visse forslag går lenger enn disse forpliktelsene tilsier, og med enkelte forslag går for langt i å tilgodese de samiske interesser til fortrenghet for andre legitime interesser. Det gjelder følgende forslag:

§25 – Samisk representasjon i offentlig oppnevnte råd, utvalg og nemnder mv

"Sametinget har rett til å være representert i offentlig oppnevnte organer, herunder råd, utvalg, nemnder mv, som behandler spørsmål som gjelder bruk, utnyttelse og disponering av grunn og ressurser i de tradisjonelle samiske områdene.

Bestemmelsen bør begrenses til organer som har som hovedoppgave å behandle slike spørsmål, slik at ikke alle organer som ved enkelte anledninger skulle behandle slike spørsmål som et ledd i annen virksomhet, blir møtt med krav om samisk representasjon. Slik bestemmelsen er formulert, omfatter den videre også **politisk oppnevnte organer**. I slike demokratiske organer vil samiske interesser konkurrere på lik linje med alle andre mht representasjon. Kommunene mener det er nødvendig at ordlyden i lovteksten avgrenses mot slike organer. Det er ikke tilstrekkelig at det i kommentarene i forarbeidende fremgår at det ikke er naturlig å kreve samiske deltakelse i slike organer.

Forslag til ny § 17-3 i plan- og bygningsloven

*"Sametinget kan for tradisjonelle samiske områder gi planretningslinjer for sikringen av naturgrunnlaget for samisk kultur og for hvordan virkningen for samisk kultur, reindrift, utmarksbruk, næringsutøvelse og samfunnsliv skal bedømmes når det treffes planvedtak etter loven her (...)
Sametingets planretningslinjer skal legges til grunn ved planlegging etter loven her. Statlige, fylkeskommunale og kommunale organer skal også følge retningslinjene ved enkeltvedtak etter loven her og annen lovgivning som retningslinjene har betydning for."*

Det er kommunens syn at dette lovforslaget går alt for langt i å gi generelle samiske interesser forrang fremfor andre viktige samfunnsinteresser, enten de måtte være av nasjonal, regional eller lokal karakter. Kommunen finner det også åpenbart at lovforslaget går vesentlig lenger enn det Norges folkerettslige forpliktelser tilsier. Vi finner uproblematisk at det i planretningslinjer til plan- og bygningsloven gis anvisning på det spesielle beskyttelsesbehov grunnlaget for samisk- kultur og bruksutøvelse har, og at det må vektlegges i all arealplanlegging i tradisjonelle samiske områder. Utvalgets forslag går imidlertid vesentlig lenger ved at Sametinget gis ensidig rett til å diktere "hvordan virkningen (...) skal bedømmes", og at Sametinget er gitt en eksklusiv rett til å utarbeide slike retningslinjer.

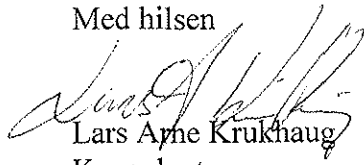
Formannskapetets vedtak på høringsuttalelse;

**Forslag fra Magnar Namsvatn
Vedtatt med 3 mot 2 stemmer.**

I henhold til forvaltningslovens § 28 kan vedtaket påklages innen 3 uker etter mottatt varsel.
Eventuell klage sendes rådmannen og stiles til Formannskap.

Dette til Deres orientering.

Med hilsen

Lars Arne Krukhaug
Konsulent

Vedlegg:

Kopi: